

פברואר 2022

ממשק דישון יעיל בגידול שסק

השסק (שם מדעי: *Eriobotrya japonica*) הוא עץ ירוק-עד בעל עלים גדולים ממשפחת הוורדיים. פריו עגול, בין צהוב לכתום ורב גלעינים, בעל טעם מתוק-חמצמץ.

מקור העץ באזור דרום מזרח סין, אם כי הוא גדל גם ביפן, ומגדלים אותו גם בישראל, בברזיל ובמספר מדינות נוספות. עץ השסק יכול להגיע עד גובה של 5–10 מטר, אם כי הוא בדרך כלל קטן יותר, בסביבות 3–4 מטר.

השסק גדל באשכולות, וגודלו נע בין 3–5 ס"מ בעת בשלותו. לפרי תכולת סוכר גבוהה (כ-10 אחוזים), חומצה ופקטין. בישראל פריחת השסק מתחילה בעונת הסתיו ואורכת כ-80–100 ימים. משקלו של פרי שסק בודד הוא 50 גרם בממוצע.

בארץ פותחו כמה זנים מסחריים של השסק- "עכו 13", ו"עכו 1", שפותחו בתחנת הניסיונות החקלאית של עכו, ו"צריפין", שפותח במכון וולקני, "זיקים", ו"ביג ג'ים". בשנים האחרונות יובאו ואוקלמו בארץ זני שסק נוספים, גדולים במיוחד, מספרד ומקליפורניה. היום נטועים בישראל כ-5000 דונם שסק. במטעים המסחריים, בשומרון ובשפלה.

בהתקנת מעטה רשת, להגנה מפני ציפורים ועטלפים, ניתן להגיע ליבול מסחרי של קרוב לשלושה טון לדונם. לשסק חיי מדף קצרים ושמירתו בקירור מזיקה לטעמו. בקעת הנדיב שממזרח לבנימינה, ועמק בת שלמה שממזרח לזכרון יעקב הם מאזורי הגידול הראשיים של השסק בצפון הארץ.

פירות

שסק בפריחה

השקיה והזנה -

השסק אינו זקוק לכמויות מים גדולות ומושקה ב 250 עד 300 מ"ק/דונם בעונה. תקופת הגידול וההתפתחות העיקרית של המטע בחודשי הסתו דרך החורף ולתוך האביב. זוהי גם תקופת ההשקיה וההזנה.

רוב מטעי השסק בארץ מורכבים על כנות זריעי שסק שרגישות למליחות. נדרשים מים איכותיים ואף ביצוע שטיפות בהתאם לאי.

מומלץ לדשן בדשן טוב בלו 5-2-10 ולהגיע למנת NPK שנתית של 20-4-10 ק"ג לדונם בהתאמה. ההדשיה במהלך חודשי ההשקיה בחלוקה רציפה מסתו עד סוף האביב.

משפחת דשני גת-בלו פורצת הדבר, משלבת משמר חנקן (מעכב ניטריפיקציה) שהוא בעל פעילות כפולה -

1. מונע את שטיפת החנקן מתחת לאזור הקליטה היעיל של בית השורשים.
2. מחמיץ את הריזוספירה ובכך מגדיל את זמינות המיקרו אלמנטים לגידול.

כיוון שעונת ההשקיה העיקרית נופלת על העונה הגשומה מומלץ להתקין מערכת **GATENSE** לבקרת השקיה בכדי לייעל ולדייק את ההדשיה ע"י קבלת נתונים רציפה על מצב רטיבות הקרקע.

לקבלת יעוץ וסיוע מקצועי ניתן לפנות לכל אחד מהאגרונומים האזוריים של דשן-גת.

שחר תבור, אגרונום

shachar@deshengat.co.il

054-4361149

מקורות:

1. ויקיפדיה
<https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A9%D7%A1%D7%A7>
2. Jonathan H. Crane and M. Lilia Caldeir, Dec 2019
Loquat Growing in the Florida Landscape
University of Florida Ifas extension
3. A. Aytakin Polat Nov 2007.
Loquat Production in Turkey: Problems and Solutions
The European Journal of Plant Science and Biotechnology ©2007 Global Science Books
4. שמעון אנטמן ממ"ר גלעיניים" שה"מ (2015) . ענף השסק: תמונת מצב 2015 , עלון הנוטע גיליון 70, אוגוסט 2015

